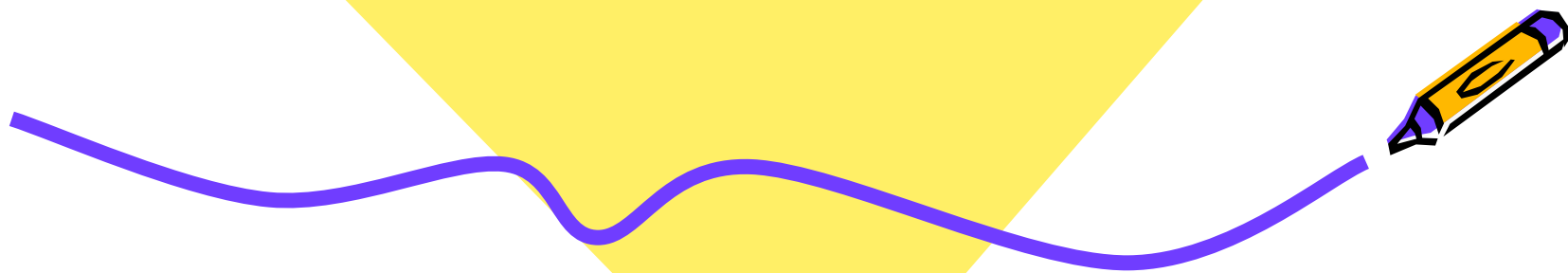

Přirozená prostředí výchovy

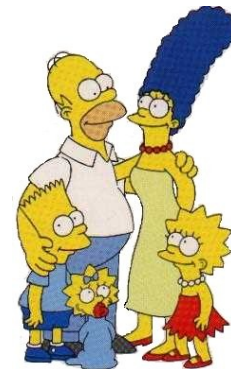
Lenka Kohnová

Rodina

- Malá, primární, neformální skupina
 - První přirozené prostředí, kam se dítě zapojí
 - Typy: manželská, nukleární atd.
 - Ochrana, seberealizace
 - Emoční jistota a zázemí
 - seberealizace - rodiče vkládají do dítěte vlastní naděje, cíle
 - klesající stabilita rodiny - ženy nejsou finančně závislé na mužích; křehké emocionální vztahy; nutnost osobnostních podobností manželů
 - neplodnost x mnoho dětí
 - socializačně výchovná - rodiče se nemohou, nedovedou nebo nechtějí se starat o děti
 - nouze a hmotný nedostatek
- PÁSMO FUNKČNOSTI RODINY**
- 1) Funkční - vše zajištěno
 - 2) Problémová - dá se kompenzovat
 - 3) Disfunkční - ohrožená výchova i celá rodina
 - 4) Afunkční - konec rodiny, nutná například ústavní výchova

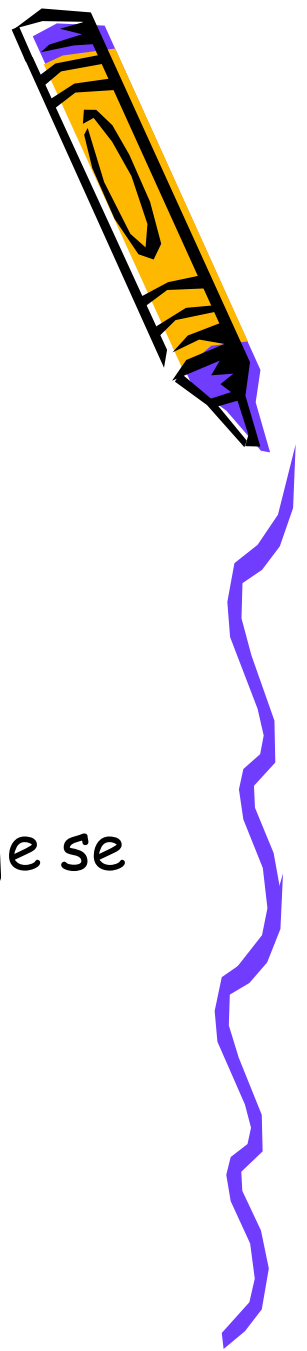

Vrstevnická skupina

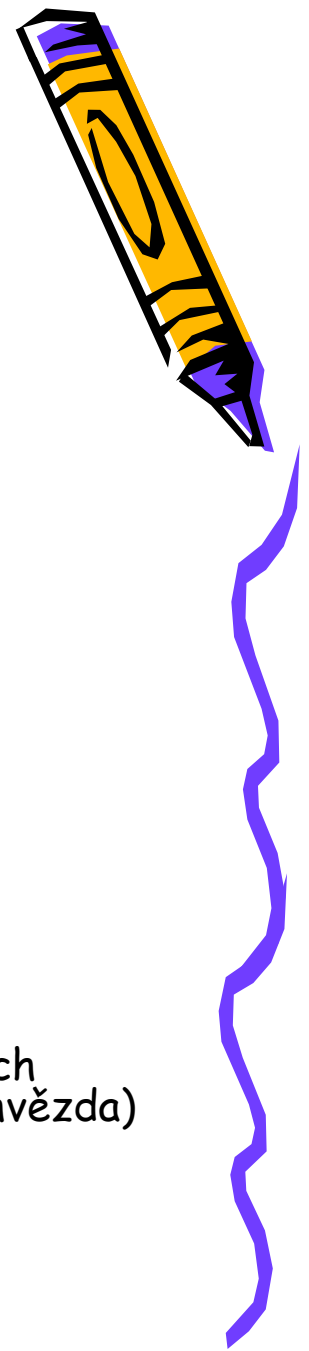
- malá primární neformální skupina - homogenní z hlediska věku členů
- umožňuje osamostatnění, vstup do širších sociálních struktur
- dítě zakusí pocit rovnoprávnosti
- skupina oceňuje nápady, které rodina neocení
- místo pro relaxaci
- normy a požadavky na chování členů - možnost sankcí
- oblíbení jedinci (aktivní, nápadití) - širší síť kontaktů; neoblíbení - izolace

- Referenční skupina
- chtějí být členy a podřídí se normám
- s věkem vzrůstá kritičnost, klesá konformita
- emocionální uspokojení ze skupiny
- v pozdějším věku užší skupina - přátelé
- těžko se na neformální skupinu působí, navazuje se kontakt
- možnost přímého ovlivnění (nejvyšší stupeň)

- IRIO skupina
- integrovaná respektující individualitu osobnosti
- pedagog může ovlivnit - podnítit zájmy
- existuje ale málo lidí, kteří jsou takovou skupinu schopni vytvořit

- Sociální asistent - pozitivně ovlivňují vrstevnické skupiny a pomáhají jednotlivcům - terénní působení a styk s klientem
- většinou lidé do 30 let (muži)

- Dělení vrstevnických skupin:
 - Parta - pozitivní zaměření
 - Tlupy, gangy - asociální zařízení, kriminální podtext
 - Školní třída - na počátku formální - později neformální
 - Sociometrie (Moreno) - výběrové chování v malých sociálních skupinách (sociometrický dotazník - s kým bys šel do kina atd. - sociometrická hvězda)

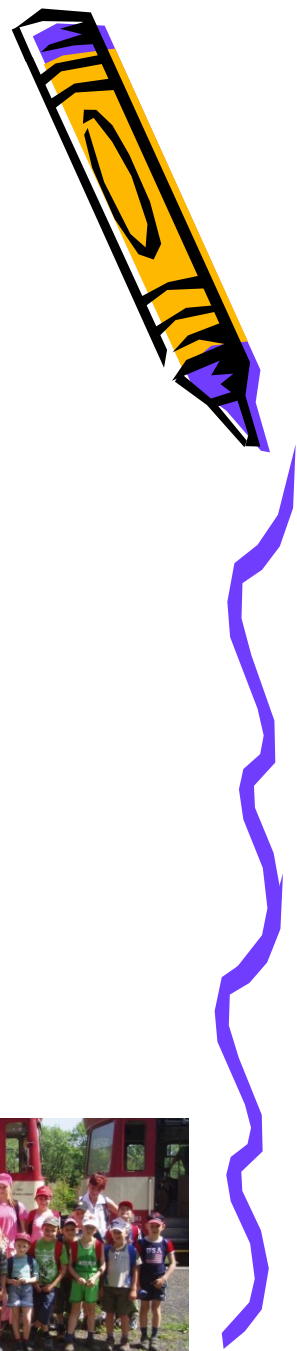
Lokální prostředí

- vymezený prostor, ve kterém žijí lidé se stejným způsobem života (vesnice, panelák)
- sousedství - vzájemná pomoc, svépomoc, zajišťují informace o společnosti, sociální kontrola
- asimilace osob - splynutí s ostatními
- sociální kontrola (sousedé např. napomínají děti)

Školní prostředí

- má 4 funkce
 - socializační - dítě se učí pravidlům chování, vytváří si názor na jiné lidi
 - personalizační - rozvoj individuality žáka
 - kvalifikační - příprava na budoucí povolání
 - integrační - kritické přijetí stavu společnosti
-
- Sociální klima
 - pedagogové, materiální vybavení školy, škola - školské orgány, rodiče; estetické prostředí

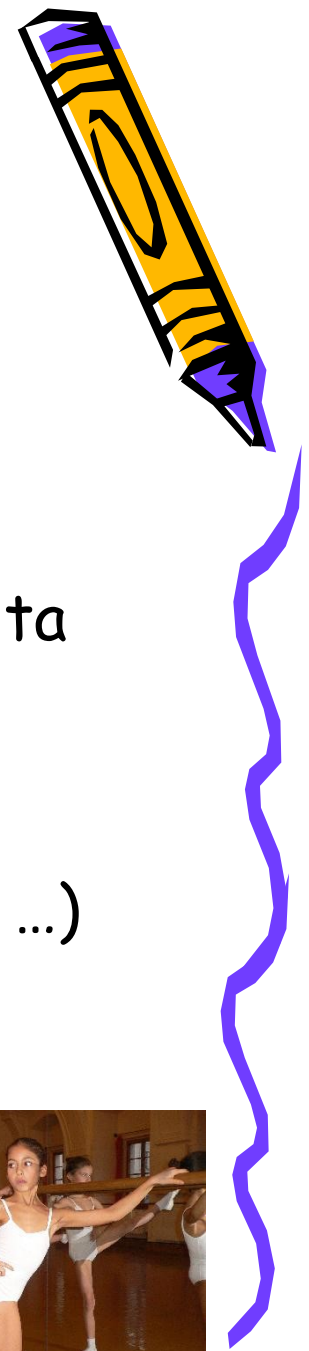

- Školní deviance
- záškoláctví
- krádeže (zanedbávání výchovy rodiči)
- šikana (ublížení druhému fyzicky nebo psychicky; útočníci bez zjevného důvodu, právně postižitelné)
- drogy (látky působící na psychiku, vyvolávají závislost, dělí se podle zákonných norem - legální x nelegální, měkké x tvrdé)

Volnočasové prostředí

- volný čas - kroužky, družiny (sociální funkce - hlídání dětí zaměstnaných rodičů, rekreační funkce), školní klub
- principy - dobrovolnost, demokratismus, aktivita
- Domovy mládeže - funkce sociální, výchovná, socializační
- Střediska volného času pro děti a mládež
- zařízení pro zájmové studium (umělecká škola, ...)
- kompenzace rodiny
- náhradní rodinná výchova a ústavní výchova

Pracovní prostředí

- Formální charakter (pevná organizační struktura, vztahy s nadřízenými)
- Vznikají zde formální i neformální skupiny
- Hraje nejvýznamnější roli v životě dospělého člověka
- Probíhá zde socializace dospělého člověka

Zdroje

- http://www.fce.vutbr.cz/SPV/huv/doplnujiciStudium/06_prostredi_a_ucitel.doc
- <http://www.sanela.mysteria.cz/referaty/ped.doc>

